

Suksihuollon lyhyt oppimäärä

Jämsäläinen **Jouni Heinonen** hallitsee koneellaan suksien kivihionnan salat ja uudistaa naarmuuntuneet pohjat.

– Myytävistä perinteisen hiihtotavan suksipareista yhdeksän kymmenestä on karvapohjasuksia, urheilukauppias Harri Takanen kertoi Keuruun suksiesittelypäivänä.

Voidekehitys on pakottanut kirjoittajan uudistumaan. Vanhat opit pätevät menneen ajan voiteilla, mutta uudet vaativat kokeilua.

Sukset: Jäykkyyteen vaikuttaa hiihtäjän pituus, paino ja kuntotaso. Perinteisen sukset ovat minulla 25 cm yli oman pituuden. Jäykkyys testataan paperiliuskatestillä. Liisterisuksien voidesepä on syvempi kuin purkkivoideltavien suksien.

Seisottaessa hiihtovarustuksessa molempien suksien päällä paperin tulee liikkua jalan alla. Yhdellä jalalla paperin pitää tarrata kiinni. "Voidesepän" voi merkitä tussilla suksen sivuun. Pitovoide tulee tällä alueelle, joka voidaan karhentaa satasen santapaperilla.

Luistelusuksien pituus on noin 15–17 cm yli päälaen. Luistelusuksissa on tiukka loppujäykkyys. Paperi liikkuu suksien alla testissä.

Sauvat: Perinteisen sauva on 82 % ja luistelusauva 89 % omasta pituudesta. Kilpahiihdossa perinteisen sauvan maksimipituus on 83 %. Sauvaan saa vaihto-osia.

Luistelusuksen voitelu: Pohja puhdistetaan puhdistusnesteellä. Voidellaan pohjavahalla voiteluraudalla. Vanha säädettävä silitysraudakin käy. Siklauksen jälkeen pohjavahan päälle voitelu perusvahoilla (violetti/sininen/vihreä). Siklataan akryylisiklilla olas ml. Harjataan pari kertaa metalliharjalla kärjestä kantaan ja sen jälkeen muoviharjalla. Pyyhitään kuituliinalla. Rautavoitelussa oltava ilmastoitu tila, koska fluorivoiteiden käry voi olla terveydelle haitallista. Mieluummin autokatoksessa ulkona.

Nestemäiset luistovoiteet: Puhdista puhdistusnesteellä. Pohjusta pohjustusnesteellä, anna kuivua ja harjaa muoviharjalla. Levitä kelinmukaista (keltainen/violetti/vihreä) nestevahaa, anna kuivua yön yli. Harjaa muoviharjalla pinta kiiltäväksi.

Perinteisen suksen voitelu: Luistopinnat voidellaan, kuten luistelusuksiin. Pitoalue voidaan eristää maalarinteipillä. Purkki- ja liisterivoiteilla olen lämmittänyt raudalla ensimmäisen kerroksen. Purkkivoitetta pari kerrosta ja viimeisen kerroksen silittäminen ulkona. Liisterin lämmitän kuumailmapuhaltimella ja silitän hitaasti peukalolla työntämällä. Voidellessa tuli joskus "voidepeukalo" eli nahka lähti peukalosta pois. Pitoa saadaan nestepitovoiteillakin. Nanopitopohjiin tarvitaan nollakelillä jäänestoa.

Karvapohjasuksien luistoalueet voidellaan kuten luistelusuksia. Puhdistetaan pitokarvan puhdistusaineella ja levitetään hoitoaine. Vahingoittunut pitokarva voidaan vaihtaa.

Suksien hionta: Naarmuuntunut pohja voidaan uudistaa kivihionnalla. Palvelua saa ainakin Jämsässä, Mäntässä ja Ähtärissä. Tarkka hiihtäjä ottaa sukset pois jalasta alikuluissa, joissa voi lumen seassa on hiekkaa.

Suksien säilytys: Kun keväällä alkaa pihalla olla päiviä, on aika puhdistaa sukset puhdistusaineella päältä, sivulta ja pohjista. Joskus olen puunnanut sukset päältä autovahalla. Sulata suksien pohjiin raudalla säilytysvaha, esim. violetti, joka marraskuussa siklataan pois ja levitetään nestevaha päälle. Ja taas kaamoksen laduille kohti uusia seikkailuja ja hiihtokilometrejä.

P.S. Sukset voi panna yhteen vessapaperirullatötteröillä. Taukopaikoilla voi olla monia samanlaisia sukasia. Merkitse suksiin nimikirjaimet.

Urheiluliikkeistä saa voideoppaita. Tai voit keskustella kaverin kanssa somessa.

Teksti/valokuvat Matti Harju

Keuruulainen urheilukauppias **Harri Takanen** voitelee nestemäisellä luistovoiteella.